

European birdwatchday 2002

Kända skrattnäslokaler i Lindesbergs kommun till och med 2002

Albäcksån, Räsvalen	1985: 10 par
Björkasjön	1950: 50 par, 1976: 40 par, 1991: 10 par
Dammnsjön, Björkhyttan	1976: 50 par, 1985: 2 par, 1988, 0 par
Dammnsjön, Stråssa	1981-1985: 150 par, 1986: 0 par, 1990: ? par, 1991: 10 par, 1994: ? par, 1995: 20-30 par, 1996: 20 par, 1996: ? par
Dyssjön	1984: 4 par, 1985: 10 par, 1987: 5 par, 1988-1989: 0 par
Finnäkerssjön	1950: 50 par, 1984-1985: 10 par
Hultasjön	1973: 180-200 par, 1976: 25 par, 1987: 250 par,
Hökasjön	1989: 50 par (avbryts), 1990: 150 par (avbryts), 1991: 0 par, 1996: 10 par (avbryts), 2002: 25 par
Kötsjön	1976: 15 par, 1977: 175+75 par
Lilla Lindessjön	2000: 25 par, 2001: 25 par, 2002: 25 par
Lunten	1976: 10 par, 1981: 1 par
Morskogasjön	1974: 50-75 par, 1984: 40 par, 1987: 10 par, 1989: 2 par, 1994: 5 par, 1996: 5 par (avbryts), 2000: 1-3 par, 2001: ?, 2002: 3 par
Norra Brunnsjön	1994: 1 par, 1996: 75-100 par påbörjade 1997: 300 par, 2002: 250 par
Orrkilen, Sjömosjön	1956: ? par, 1989: 8 par
Räsvalen, norra delen	1996: ca 20 par (avbryts)
Spanmarbodasjön	1976: 50 par
Stora Aspasjön	1976: 25 par, 1985: 2 par, 1986: 1 par
Stora Lindessjön, Näset	Första häckning 1930-talet, 1971: 1500 par, 1976-1989: 1000-1200 par, 1991: 920 par, 1992: ca 1000 par, 1993: ca 900 par, 1994: ca 700 par, 1995: ca 600 par, 1996: ca 30-40 par (avbryts)
Stripa, sligdammen	1997: 0 par, 1998: 80 par, 1999: 200 par, 2000: 100 par (150 ungar 2.7), 2001: 40 par, 2002: 100 par
Sällingesjön-Känässjön	1984: 5 par, 1986: 2 par, 1987: 3 par
Sörbysjön	1976: 13 par
Sörnsjön	1981: 10-20 par, 1987: 15 par, 1989: 10 par (avbryts), 1995: 1-2 par, 1996: 3 par (avbryts), 1997: 5 par, 1998: 60 par (inga ungar sågs)
Unnasjön	1987: 1 par, 1995: 5 par, 1996: 3 par
Vedevåg, Bohrsån	1988: 15 par
Vängsjön	1976: 100 par, 1994: 50 par, 1995: ca 100 par, 1996: 150 par, 1997: 300 par, 1998: 250 par, 1999: 200 par, 2000: ca 200 par, 2001: 100-150 par, 2002: 50 Par, 1995: ca 15 par
Värningen, Gröna skär	1995: ? par
Värningen, Länsmansholm	1997: 7 par, 1998: 25 par
Värningen, Solaren	1995: 3 par, 1996: 1 par, 1998: 1 par, 1999: >5 par, 2000: ? par (140 ex 15.5), 2002: 2 par
Värningen, Valfisken	1996: 12 par, 1998: 3 par, 1999: 34 par, 2000: ? par (30 ex inkl juv 4.7), 2001: 14 par, 2002: 100 par
Värningen, Ullersättersviken	Första häckning 1932: några par, 1947: ? par, 1976: 100 par (avbryts), 1981: 10 par, 1998 1 par, 1999: 1 par (1 unge), 2000: 1 par, 2001: 1 par
Österhammarsjön	1977: 40 par, 1978: 25 par, 1979: 100 par, 1980-1987: 50-100 par, 1988: 5 par, 1989: 0 par, 1995: 10 par, 1996: 0 par, 1976: 40 par, 1979: 0 par
Öjämnen	

Tommy Oscarsson

Årets birdwatch ägde rum helgen 5-6 oktober. 31 länder runt om i Europa deltog under helgen med räkning av fåglar eller andra fågelrelaterade evenemang. Vi i klubben hade lördagen som räkningdag med bemanning av 14 lokaler. 18 personer ställde upp och räknade mycket bra. Tiden var mellan ca 6.00-13.00. Poängteras bör att endel arter tillkom under söndagen som inte var med under räkningstiden.

Vädret

Temperaturen var på morgonen +6 grader och mullet. Frampå förmiddagen uppsprickande och växlande molnighet. Stundtals tittade även solen fram. Nästan ingen vind på morgonen bara en svag nordostlig bris. Framåt förmiddagen tilltog vinden till frisk. Dock inget regn vilket var skönt.

Resultat

Totalt räknade vi ihop 11 450 fågelindivider av 90 olika arter. Förra året fick vi också ihop 90 arter men individantalet var det dubbla. Det enorma sträcket av bo/bergfink som förra året och hjälpte upp totalsumman då, lyste med sin frånvaro i år. Förra året noterades 9219 ex mot årets 754 ex. Överhuvudtaget så var det dåligt med småfågel i rörelse. Sträcket av fågel under dagen var mycket magert, mest påtagligt var det näst intill obefintliga småfågelsträcket. Åtta nya arter noterades och tre lokaler slog rekord för sedda arter nämligen: Sällingesjön, Västvala och Orrkilen. Grågåsen slog sig in på tio i

topplistan för första gången och verkar vara här för att stanna. Höga siffror noterades även för kanadagås, kaja och ringduva. Staren uppvisade den näst högsta siffran sedan starten, så kanske är den på väg tillbaka igen. Bara 1999 har siffran varit högre då räknades 702 individer mot årets 629. Trana som saknades förra året räknades till 59 ex i år. På rovfågelsidan så dominerade ornmvråk med totalt 133 räknade individer vilket är den högsta siffran sedan starten. På många lokaler sågs ända upp till ett tjugotal vråkar skruva för att sedan sträcka söderut. Alltså en bra dag för rovfågel. Totalt sågs tio rovfågelarter.

Vad gäller totalsiffrorna för vissa arter så har dessa justerats, där dubbelräkning kunnat konstateras. Dessa är grågås, vitkindad gås, kanadagås, havsörn, pilgrimsfalk, trana, varfågel.

Utänför räkningstiden på lördagen kan från söndagen noteras: En rödstrupig piplärka vid Sällingesjön, en nötkråka från Frövi samhälle, samt två knölsvanor vid Hagaberg. **Slutsiffran för helgen blev alltså 93 arter. En siffra som endast södra udden på Öland kunde slå här i Sverige. Där räknades det in 107 arter.** Bra jobbat alla som var med. Se *tabell 1* för siffrorna för varje lokal.

Då det noterades 90 arter både i år och förra året och räkningdagen inföll på nästan samma dag, så har jag gjort en jämförelse mellan åren vad gäller arter som saknades.

Arter som saknades i år men var med förra året: knölsvan, spetsbergsgås, stjärtand, ärta, kattuggla, sparvuggla, kungsfiskare, gråspett, mindre hackspett, trädpiplärka, skärpiplärka, försärla, sidensvans, rörsångare, lövsångare, mindre flugsnappare, stjärtmes och bändelkorsnäbb.

Tio i topp FFK

Ringduva	1853
Kaja	1699
Kanadagås	1515
Bo/Bergfink	754
Stare	629
Tofsvipa	575
Kråka	475
Grönsiska	422
Björktrast	338
Grågås	300

Totalt sedan starten har vi i klubben räknat in ca **82 000** fåglar av **132** arter.

Nya arter

Bergand 2f Näset-St. Lindesjön och 1f Sotaren-Väringen.

Kungsörn 1 ex Sjömosjön.

Pilgrimsfalk 1 ex Sjömosjön samt 1ad Sällingsjön samma individ sågs även vid Österhammarsjön.

Morkulla 1 ex Västvalla och 1 ex Hagaberg.

Gulärta 1 ex Storåbadet.

Råka 1 ex Orrkilen.

med birdwatch, så aktiviteter av olika slag är ju bra. Vi i Sverige noterade flest fåglar under helgen ca 650 000 ex. Framför allt berodde detta på det goda sjöfågelsträcket. Antal arter blev för oss 234 sju fler än i fjol. Det anordnades 40-50 exkursioner/evenemang här i Sverige. Ca 1000 personer deltog under helgen. För att göra en liten jämförelse

Flest fåglar

Sverige	650 000
Ungern	123
Spanien	109
Litauen	55

Närkängarna hade återigen antagit utmaningen från oss i Västmanland vad gäller mest sedda arter under lördagen. Segrande ur den striden gick vi i Västmanland återigen med 127 arter + stripgås mot Närkes 116.

Urval av obsar från de olika lokalerna

Albäcksan 1f + 1juv Blå kärrhök, 600 Kaja.

Orrkilen 23 ormvvråk, 7 fjällvråk, 4 Fasan (enda obsen), 1 Varrfågel, 1 Råka, 1 steglits.

Österhammarsjön 4 Vitkindad gås, 1 honfångad Brun kärrhök (sen obs), 1ad Pilgrimsfalk, 2 sädesärta.

Västvalla 16 Ormvvråk, 19 Ljungpipare (enda obsen), 1 Morkulla, 1 Varrfågel, 1 Steglits.

Hagaberg 4 Storskarv, 32 Ormvvråk, 1 Stenfalk, 1 Vattenrall hörd, 1 Morkulla,

med övriga Europa har jag tagit med de tre bästa länderna vad gäller flest fåglar, flest arrangemang och flest antal deltagare. Dessa följer nedan i tabell form. För mer info se www.sofinet.org eller Birdlife Ungerns hemsida www.mme.hu

Flest deltagare

Spanien	19 000!!!! (fantastisk siffra)
Ungern	4500
Grekland	2500

4 Skrattnås, 1 IK Havstrut, 3 Gransångare, 2 svartmes (enda obsen).

Sällingsjön 3 Storlom (enda obsen), 4 Vitkindad gås, 1ad Havssörn, 1ad Pilgrimsfalk.

Sjömosjön 1 Kungsörn, 1 Stenfalk, 1 Pilgrimsfalk.

Sörbysjön 4 Vitkindad gås, 1ad Havssörn, 1 Kungsörn, 1 Tofsmes (enda obsen).

Sotaren-Väringen 18 Skäggdopping, 13 Storskarv, 58 Vigg, 1f Bergand, 1 Sädesärta, 1 Lappsparv rastade på Sotaren samt Valfisksken innan den drog söderut.

Rynninge 2 Dubbeltrast (enda obsen), 45 Pilfink.

Storåbadet 1 Sothöna (enda obsen), 3 Sädesärta, 1 Gulärta, 1 Gransångare.

Näset-St. Lindesjön 8 Prutgås, 2f Bergand.

Nederby-Kullen 1 Stenfalk, 3 Skogsduva.

Gammelbo-flygfält 1 Berguv (satt på taket till hangaren).

Summering

Avslutningsvis kan man väl summera helgen som mycket bra med 93 arter. Antalet fåglar kunde väl ha varit bättre men så är det. Sifforna för övriga Europa vad gäller deltagare och evenemang är något att sträva efter men att få ut 19 000 fågelintresserade som de fick i Spanien under en helg, är kanske en vision för oss här i Sverige. I och för sig vet man aldrig vad framtiden kan dölja. Att vi i lilla Lindesbergs kommun lyckades skrapa ihop 93 arter mot Ottenbys 107 är ju fantastiskt med tanke på att södra udden på Öland tillhör en av landets bästa fågellokaler, och en stor del av skådarens del var där under

denna helg. Tänkta avslutningsvis citeradett omnämmande vi och resten av Västmanland fick i Vår fågelvärld nr 7.

”Euro Birdwatch-helgens speciella heder somnämmande går i år till ornitologerna i Västmanland. Frövi fågelklubb hade som brukligt simultan bevakning med i år 18 skådare som såg 93 arter på 14 lokaler. De har lämnat den mest fullödiga rapporten från helgen. Västmanlänningarna har också i ett par år utmanat grannarna i Närke på fågeliskådardärvling och vann för tredje året i följd. Artlistan från Västmanland uppvisar stor bredd med allt från svart rödstjärt och skägges till fyra ugglearter och tre skogshöns. Välbesökta guidningar vid Askövikens och speciell fjelkursion i Ramnäs naturklubb hörde också till arrangemangen i Västmanland.”

Ett stort tack till samtliga som ställde upp under helgen och hoppas vi blir ännu fler nästa år.

ART	L1	L2	L3	L4	L5	L6	L7	L8	L9	L10	L11	L12	L13	L14	Totalt
1 STORLOM						3									3
2 SKAGGÖPPING								18							18
3 STORSKARV					4			13							17
4 HÄGER	1	1	9	2	4	4	2	2							26
5 SANGSVAN	1	10	73	10	7	31	3	70	10			5		4	221
6 SÄDGÅS	21	22	10		54	11	23								178
7 GRÄGÅS			297		64		2	1							300
8 KANADAGÅS	113	41	137	47	8	225	131	380	204	68	178	85	7	72	1515
9 VITKINDAD GÅS						4		4							8
10 PRUTGÅS															8
11 BLÅSAND															14
12 KRICKA						4	2	19						4	29
13 GRÅSAND	146	6	79	4	13	27	8	7	18		10	7		6	331
14 VIGG															60
15 BERGAND															3
16 KNIPA	13														13
17 STORSKRÅKE	1		15			2			18		1	2			39
18 HAVSÖRN															1
19 KUNGSÖRN															1
20 BRUN KÄRRHÖK															1
21 BLÅ KÄRRHÖK	2	1		3		4	3	2					3		18

ART	L1	L2	L3	L4	L5	L6	L7	L8	L9	L10	L11	L12	L13	L14	Totalt
22 DUVHÖK							1	1							2
23 SPARHÖK	1	1		2	1	2	2				1		1	1	12
24 ÖRMVRÅK	3	23	2	16	32	21	5	9	3	5	11		3		133
25 FJÄLLVRÅK	7	1	3	1	3	3	3								18
26 STENFALK					1	1	1						1		3
27 PILGRIMSFALK				1		1	1								2
28 FASAN		4													4
29 VATTENRALL					1										1
30 SOTHONA											1				1
31 TRANA		50	1	56		55		2							59
32 LJUNGPIPARE				19											19
33 TOFSVIPA	3	100				16	100		48			38	240	30	575
34 MORKULLA				1	1	1	1								2
35 ENKELBECKASIN	5					1	1	1							9
36 SKRATTMAS					4										4
37 FISKMAS	7			10	1			3			4				25
38 GRÄTRUT	6			13	6	1	1		50		6	5			88
39 HAVSTRUT				1											1
40 TAMDUVA		5								9	3				17
41 RINGDUVA	1	400	4	120	80	200	240	287	22	300	4		165	30	1853
42 SKOGSDUVA							1						3		4
43 BERGUV														1	1
44 GRÖNGÖLING			2		1	1	1			1					6
45 SPILKRÅKA				1	1		1			2				2	7
46 ST.HACKSPETT			1		1						1				3
47 SÅNGLÅRKA		14		60		20		2		5					101
48 ÅNGSPIÅRKA	1	5		15		5	5	16		1	2		10		54
49 SADESÅRKA			2								3				6
50 GULÅRKA															1
51 GÅRDSMYG		1			3										4
52 JÄRNSPARV	1			1											5
53 RÖDHÅKE		1			5		1	2							9
54 KOLTRAST	3	8		20	5	1	1	2		6	3			4	53
55 BJÖRKTRAST	8	24	1	40	8	20	1	2		120	52	5	47	10	338
56 TALTRAST	1	2		20	5	1	1	2							31
57 RÖD Vinget-RAST		4			5	2		10					1		22
58 DUBBELTRAST										2					2
59 OBEST TRAST										100					100
60 GRANSANGARE					3										4
61 KUNGSFÅGEL	1			5	2		4								12
62 ENTITA	1			1	1		1				3				7
63 TALLTITA	1					1									2
64 SVARTMES					2										2
65 TOFSMES								1							1
66 BLAMES	7	2	6	35	10	1	1	1	13	5		8			89
67 TALGOXE	2	6	2	45	5	2	1	7	8	6	4	2	10	7	107
68 NÖTVÄCKA		2	1		1	1	1	2							8
69 TRADKRYPARE					1	1	1								3
70 VÄRFÅGEL	1			1											1
71 NOTSKRIKA	3	3	2	4	10	20	1	8	11	8				20	90
72 SKATA	4	3	7	4	2	20	11	3	23	8	2	7			96
73 KAJA	600	38	35	280	3	200	2	18	240	18	85	110	70		1699
74 RÅKA															1
75 KRÅKA	100	5	16	100	5	50	10	6	48	68	12	7	42	6	475
76 KORP	6	10	4	6	20	2	10	42	6	2	3				112
77 STARE	210			6	3	200				100					629
78 GRÅSPARV						3									3
79 PILFINK				10		1		19		45					75
80 OBEST	60				50	200			150	80					540
81 BOBERGFINK				4	4	80		2							200
82 BOFINK				2	5	5	1								14
83 BERGFINK				1	60	10	20		4	70		3	14	12	205
84 GRÖNFINK	11														11

Inventering av Liaskogen 2002

Mats Andersson och Sven-Olof Eriksson

Inledning och metod

För tredje året i rad genomfördes en fågelinventering av Liaskogens naturreservat. Inventeringen görs i form av s.k. punktinventering, där en förutbestämd slinga följs med 12 stopp och räkning av alla hörda eller sedda fåglar under exakt fem minuter. Slingan startar vid reservatets parkering och följer därefter den markerade gångstigen. De fåglar som noteras mellan punkterna tas inte med i protokollet, några av dessa redovisas dock nedan under "Övriga arter".

Årets inventering utfördes vid fem olika tillfällen perioden 12 april till och med 4 juli. Tre besök under morgonen och ett besök under eftermiddagen gjordes. Inventerare var Mats Andersson och Sven-Olof Eriksson.

Resultat

Samtliga arter med summa för respektive besöksstillfälle och medelvärde redovisas i tabellen nedan. I genomsnitt per inventeringstillfälle fanns 27 arter och 123 individer. Totalt under inventeringen 2002 noterades 49 arter och 614 individer (se tabell nedan). Flest arter och individer noterades vid besöket 4 juni (32 arter och 161 individer).

Vanligast art var bofink med drygt 17 st per inventeringstillfälle, därefter lövsångare med 10 st per tillfälle följt av taltrast, koltrast och rödhake. Även i år fanns fyra arter hackspettar, varav mindre hackspett vid två tillfällen (därutöver vid ett tillfälle utanför punkten). Sammanlagt fanns åtta olika arter sångare (nio inklusive lundsångare).

ART	L1	L2	L3	L4	L5	L6	L7	L8	L9	L10	L11	L12	L13	L14	Totalt
82			1												2
83	72	20	95	25	30	10	50	20		100					422
84						6	5								11
85			8	30		5									43
86		5				5	1								11
87				4	1					2	1		1		9
88								1							1
89	2	4	1	100	5	15	5		15					12	159
90	2			20	1	1	1			4					29
Totalt	1390	835	851	1288	356	1398	803	954	528	1210	737	265	894	302	11450

Lokaler samt observatörer

- L1 Albäcksån (Tommy och Roland Oscarsson) 32 arter
- L2 Orkilen (Björn Lindberg) 41 arter
- L3 Österhammarsjön (Bosse Carlsson) 33 arter
- L4 Västvallå (Ulf och Pär Jacobsson) 42 arter
- L5 Hagaberg (Jan-Erik Malmstigen) 47 arter
- L6 Sällingesjön (Mattias Rudenvall) 55 arter
- L7 Sjömosjön (Johan och Per Andersson) 33 arter
- L8 Sörbysjön (Ulla Wallin, Sven-Olof Eriksson) 38 arter
- L9 Solaren-Väringen (Kjell Mattsson) 22 arter
- L10 Rynninge (Bosse Dahlström) 23 arter
- L11 Storaådet (Lennart Sandberg) 34 arter
- L12 Näset-St.Lindesjön (Per-Martin Ramberg) 18 arter
- L13 Nederby-kullen (Jerry Andersson) 20 arter
- L14 Gammelbo-flygfält (Ulf Almqvist) 23 arter

Kungsfiskare saknades i år. Foto Andreas Sandberg Oset Närke 2/11-02

Mindre hackspett och större hackspett 2000 - 2002.

